

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3120/22
6.7.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиље АА из ..., коју заступају пуномоћници Властимир Огњановић, адвокат из Београда, Улица Здравка Челара број 6 и адвокат Славица Копривица из Ковина, Трг ослобођења бб, против туженог “ЕПС Дистрибуција” доо Београд из Београда, Улица Масарикова број 1-3 – Огранак “Електродистрибуција” Панчево, Улица Милоша Обреновића број 6, као правног следбеника ПД за дистрибуцију електричне енергије “Електровојводина” доо Нови Сад, кога заступа пуномоћник Миленко Радованов, адвокат из Новог Сада, Сремска улица број 4/Ш, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљене решењем Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 17.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 6.7.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљена решењем Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 17.10.2022. године у ставу другом изреке пресуде.

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљена решењем Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 17.10.2022. године, у ставу трећем изреке у делу којим је одбијен део тужбеног захтева тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете за вредност изведених радова на непокретности локалу – пословном простору у приземљу и подруму, који се налази у ... у Улици ..., исплати износ од 3.109.555,00 динара главнице са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате; као и на име накнаде штете за уништене покретне ствари 13 рачуна, укупно 1.247.310,98 динара главнице, све са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљена решењем Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 17.10.2022. године, у преосталом делу става трећег изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи исплати на име накнаде штете за уништене електронске апарате и то: 7 апарата марке “APEX MULTI MAGIC”, три апарата “EGF”, један електронски рулет и 26 столица, укупно 12.154.080,27 динара, са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима из става четвртог изреке пресуде Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљена решењем Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 17.10.2022. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи надокнади трошкове целог поступка у износу од 2.365.250,00 динара са законском затезном каматом на износ од 2.095.250,00 динара од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву П 79/17 од 23.12.2021. године, исправљеном решењем истог суда од 17.10.2022. године, ставом првим дозвољено је преиначење тужбе и прецизирање тужбеног захтева тужиље извршено поднеском од 17.11.2021. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезан тужени да јој исплати: на име накнаде штете на непокретности локалу – пословном простору, који се налазио у ... у Улици ..., који се састоји од приземља, износ од 4.962.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од 08.11.2021. године, па до коначне исплате; на име накнаде штете за уништен противпожарни итисон укупно 476.277,57 динара са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је преостали део тужбеног захтева тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете за вредност изведених радова на непокретности локалу – пословном простору у приземљу и подруму, који се налази у ... у Улици ..., исплати износ од 3.109.555,00 динара главнице са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате; на име накнаде штете за уништене електронске апарате и то: 7 апарата марке “APEX MULTI MAGIC”, три апарата “EGF”, један електронски рулет и 26 столица, укупно 12.154.080,27 динара главнице са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате и на име накнаде штете за уништене покретне ствари 13 рачуна, укупно 1.247.310,98 динара главнице са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 542.375,00 динара са законском затезном каматом, почев од дана извршности пресуде, па до исплате.

Против наведене пресуде благовремено су жалбе изјавиле обе парничне странке

из свих законских разлога прописаних чл.373 став 1 ЗПП-а, и то тужила лично и њена два пуномоћника, побијајући став трећи и четврти, а тужени став други и четврти изреке. Тужила је благовремено одговорила на жалбу туженог.

Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Апелациони суд је испитао наведену пресуду у границама овлашћења из чл. 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 други закон), па је оценио да је жалба тужиле делимично основана, а жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Супротно наводима из жалби парничних странак, у поступку доношења побијане одлуке није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, а пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Неосновано се наводима жалбе тужиле указује да је упитно да ли је изворник пресуде потписан од стране судије, зато што постоји несагласност између потписа на изворнику пресуде и на писаном препису који је уручен странкама, зато што изворник, у складу са одредбом чл. 126 Судског пословника садржи потпис председника већа - судије који је донео одлуку, док препис пресуде садржи, у складу са одредбом чл. 128 Судског пословника потпис управитеља писарнице или другог лица које је овластио председник већа односно судија.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужила АА била је власник пословног простора – три простора трговине који се налазио у приземљу стамбено-пословне зграде саграђене на парцели број ... КО ..., у Улици ... у ... и то нето површине 89 м² (без зидова), односно бруто површине 111 м² (са зидовима). Поред приземља, по основу уговора о закупу, тужила је користила и подрум нето површине 54,21 м². У том пословном простору обављана је делатност ... “...” ..., предузетник ..., којој су издате све прописане дозволе надлежних органа. Овај локал је адаптиран и реконструисан на основу идејног пројекта реконструкције израђене од стране СЗР ... из ..., а почев од 12.08.2009. године, у истом простору је отпочео делатност Кафе бар “...”. Дана ...2009. године на углу Улица ... у ... догодио се пожар који је захватио више објеката, између осталог и ...“...”, који је у овом пожару потпуно изгорео. До пожара је дошло у таванском простору који се потом пренео на унутрашњост објекта, а тежиште пожара било је изнад ... “...”, тј. “...”, Улица ... и на суседном делу таванског простора изнад стана ББ. Узрок пожара је квар на делу електричне инсталације, која се налазила у таванском делу објекта у центру пожара, где су се налазили напојни водови, који су били спој између ваздушне напојне мреже “Електродистрибуције” и мерних места, а електроинсталација, која доводи електричну енергију од уличних електричних ваздушних водова до мерних места, односно до бројила је у власништву туженог. Пословни простор тужиле, био је директно прикључен на електрични стуб, који се налазио на углу Улица ... и ..., а у време штетног догађаја користио је електричну енергију под категоријом “мерна група”. Остали власници простора у објекту захваћеном пожаром напајани су електричном енергијом преко конзола, које су се

налазиле на крову, а потом преко водова који су се налазили у таванском делу и водили до њихових мерних уређаја. Мерни уређаји тужиле налазили су се након места избијања пожара. Вредност пословног простора који је био власништво тужиле према стању непосредно пре избијања пожара, а према ценама на дан извршеног допунског вештачења је 474 евра по м², што је укупно за нето површину од 89 м² у укупном износу од 42.200 евра, односно 4.962.000,00 динара. У пожару је потпуно изгорео и новоуграђени противпожарни итисон, чија је вредност такође утврђена вештачењем од стране вештака Радише Питулића и на дан 24.11.2020. године износи 476.277,57 динара. Решењем тржишног инспектора Министарства трговине од 06.10.1999. године и Министарства пољопривреде од 29.09.1999. године, утврђено је да је делатност ... “...” ..., трговина на мало, те да је извршен преглед електричних инсталација и утврђено да су функционалне за делатност и да употреба тих инсталација не представља опасност за људе и имовину, као и да објекат у коме је ова радња смештена испуњава услове заштите на раду, трговинске услове, услове за обављање делатности промета на мало прехранбеним производима биљног порекла и дата је санитарна сагласност за коришћење. Дана 13.04.2009. године закључен је уговор о закупу између закуподавца АД “...” ... и овде тужиле АА, по основу кога се тужили издаје у закуп пословни простор саграђен на парцели бр... КО... у ул... и Улица ... (објекат преко пута ...) у подруму димензија 30 метара дужине, 4,5 метара ширине и 2,6 метара висине за месечну закупнину од 5.000,00 динара, а изнад ког простора се налази радња закупца АА. Одредбом члана 2 уговора тужиле се обавезала да спроведе целокупан поступак и изврши адаптацију и реконструкцију пословног простора уз сагласност закуподавца. Уговор је закључен на период од две године и оверен код Општинског суда у Ковину Ов.бр.2383/09 дана 13.04.2009. године. Дана 19.03.2004. године закључен је уговор о испоруци електричне енергије бр.65207-907 између ЕПС-ЈП Електровојводина Нови Сад, Електродистрибуција Панчево, Панчево и тужиле АА по којем ће се потрошачу електричне енергије обрачунавати испорука по тарифним захтевима за ниски напон. Дана 20.децембра 2004. године сачињен је записник о контроли мерног места са директним мерењем за потрошача АА из ..., Улица ... и утврђено је да је стање и после прегледа исправно. Дана 22.08.2009. године ..., сачинио је стручни налаз о испитивању електричне инсталације ниског напона за корисника ..., ..., Улица ..., са закључком да задовољава. На дан давања потврде доо “...” ... од 03.02.2003. године констатовано је да електрична инасталација објекта код потрошача ... “...” ..., власништво АА из ... је у свему изведена према важећим ЈУ стандардима за овакву врсту објекта и у складу са Правилником о техничким нормативима за инсталације ниског напона, чиме је обезбеђена сигурност људи и имовине. Према усаглашеном налазу вештака Градског завода за вештачење Београд и вештака Варга Ђуре дипл.физичара, узрок пожара до кога је дана 29.08.2009. године дошло на стамбено-пословном објекту у Улици ... је квар на делу електричне инсталације која се налазила у таванском делу објекта у центру пожара, где су уочени напојни водови који су спој између ваздушне напојне мреже “Електродистрибуције” и мерних места. Електроинсталација која доводи електричну енергију од уличних електричних ваздушних водова до мерних места, односно до бројила је у власништву “Електродистрибуције”, а електроинсталација у објекту који је власништво тужиле у тренутку пожара је била исправна. Гасна инсталација, као узрок пожара је искључена, с обзиром да је иста била искључена 13.08.2009. године. Улазни водови у мерни орман тужиле уопште нису пролазили преко дела тавана који је од стране Национално криминалистичко-техничког центра означен као центар пожара. Ти улазни водови су преко фасаде улазили у мерни сат “...”

и то гледано фронтално према том објекту у левом углу објекта, а одатле су били директно прикључени на ваздушну линију, односно на електрични стуб. Ови водови нису имали никакве везе са таваном као центром пожара. На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке Владимира Станијана утврђена је вредност пословног простора који се налази на углу ... и ... на парц.бр....КО..., у Улици... из априла 2010. године, те је констатовано да се пословни простор налазио у згради трговине, зграда број ... на парц.бр.... КО ... (ПО + П), објекат изграђен половином прошлог века у згради која се састојала од подрума и приземља. Кафе бар се простирао у подруму и приземљу и то на 110 м² бруто површине подрума и 70,50 бруто површине приземља са укупном нето површином локала од 140,45 м² од чега је приземље имало површину 86,24 м², а подрум 54,21 м². У циљу адаптације овог пословног простора тужила је предузела грађевинске радове и уграђивање видео надзора, чију вредност је овај вештак проценио на дан вештачења 15.12.2019. године на износ од 3.109.555,00 динара, односно 26.459 евра. Исти вештак је, примењујући компаративни метод према стању објекта непосредно пре избијања пожара, а према ценама на дан 08.11.2021. године, када је извршено допунско вештачење, определио висину вредности цене м² приземља локала тужиле у висини од 474 евра, што за површину од 89 м² укупно износи 42.200 евра у динарској противвредности 4.962.000,00 динара.

Између тужиле, као купца и Привредног друштва "...” доо ..., као продавца, дана 15.07.2009. године, закључен је уговор о продаји апарата и столица са задржавањем права својине и обрачунатим плаћањем уз уговорену купопродајну цену електронских апарата, као и столица у укупном износу од 130.000 евра у динарској противвредности по горњем курсу НБС на дан уплате са грејс периодом од годину дана. Тужила се обавезала да ће ову цену исплатити у року од 6 месечних рата, почев од 15.07.2010. до 15.01.2011. године са сваком појединачном ратом у висини од 21.660 евра у динарској противвредности. Истим уговором уговорена је испорука електронских апарата и 26 комада столица у року од 30 дана од дана закључења и потписивања уговора, те је уговорено да ризик за пропаст или оштећење апарата прелази на купца у тренутку када је примио испоруку апарата и када је пао у доцњу у погледу пријема испоруке. Одредбом члана 8 уговора, продавац задржава право својине на испорученим апаратима и столицама, све док купац не исплати уговорену цену у целости. Тужила је продавцу 15.07.2009. године дала менично овлашћење за коришћење бланко сопствене менице, серијског броја ..., а примопредаја апарата извршена је 20. јула 2009. године, о чему је сачињен записник. Тужила је изјавом од 16.01.2013. године признала дуг према продавцу у износу од 130.000 евра на основу закљученог уговора од 15.07.2009. године и потврдила да ће дуговани износ исплатити продавцу најкасније када спор буде окончан и када јој тужени у овом поступку исплати утужени износ на име накнаде штете.

Према налазу вештака Радише Питулића, економско-финансијске струке, вредност наведених покретних ствари са стањем на дан 29.08.2009. године и по ценама које су важиле на тај дан, износи 11.846.109,86 динара, а према ценама на дан вештачења 24.11.2020. године износи 12.154.080,27 динара. Према налазу истог вештака вредност противпожарног итисона са стањем на дан пожара 29.08.2009. године, а према ценама на дан вештачења 24.11.2020. године износи 476.277,57 динара. На основу фискалних рачуна предатих од стране тужиле, који су били основ за вештачење судског вештака Радише Питулића, утврђено је да је ... "...” од "...” доо ... дана 31.03.2009. године купио ЛЦД телевизор 32 инча у вредности од 50.417,74 динара,

бежични телефон марке "PF Philips" у вредности од 21.733,62 динара, а потом у периоду од 15.04.2009. године (очигледном омашком у образложењу пресуде је наведено 2010. године), закључно са датумом 26.08.2009. године, купљена потрошна роба у виду опреме за бар (чаше, шоље, кашичице, сијалице, намирнице - прехранбени производи, алкохолна и безалкохолна пића, средства за хигијену на основу којих је судски вештак Радиша Питулић утврдио на дан 24.11.2020. године, представља вредност од 1.247.310,98 динара, док је на дан 29.08.2009. године то представљао износ од 989.433,00 динара, односно 10.606,44 евра.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужени, као лице које обавља опасну делатност, одговоран да тужиљи надокнади штету, која је проистекла као последица пожара, до кога је дошло дана 29.08.2009. године на стамбено-пословном објекту у Улици ... бр...., за који одговара тужени по принципу објективне одговорности, зато што је утврђено да је до пожара дошло у делу инсталација пре мерног уређаја, који је био дужан да одржава тужени, а да при томе тужени није доказао у смислу одредбе чл.231 ЗПП-а да на његовој страни нема кривице за настанак пожара. Првостепени суд је имао при томе у виду да тужени до закључења главне расправе није доставио техничку документацију која се односи на развод водова у таванском делу објекта у Улици ..., који је био захваћен пожаром, и који представља јединствену функционалну целину, а у оквиру кога (односно под којим) се налазило више објеката, док је с друге стране тужиља доказала да је њена инсталација на дан настанка пожара била исправна. На страни тужиље, према становишту првостепеног суда нема пропуста, нити кривице у настанку штете, без обзира на чињеницу што је она од 12.08.2009. године у пословном простору, чији је, делом, власник отпочео са радом ..., за коју делатност није добила одговарајуће електро сагласност и дозволе, јер се иста није напајала путем водова који су се налазили у таванском делу, већ директно са уличног вода. Приликом одлучивања, првостепени суд је размотрио и околност да из налога за обуставу електричне енергије и из извештаја о искључењу, проистиче да је објекат тужиље искључен дана 13.04.2009. године на стубу, те да тужиља није пружила доказе да се након искључења обраћала туженом са захтевом за укључење, а да је при том туженом било познато да је иста наставила да троши електричну енергију, јер јој је тужени у периоду од јануара 2009. године, закључно са септембром 2009. године уредно испостављао рачуне за утрошену електричну енергију, из чега проилази закључак да је било потрошње, као и да се у рачунима почев од јануара до априла месеца 2009. године од стране туженог, као мерно место означава радња "... AA, ..., Улица ..., а потом од маја месеца, закључно са септембром 2009. године, као мерно место је означавана радња "...- Имајући у виду да током поступка није утврђено да су инсталације у пословном простору тужиље имале било какав значај и утицале на узрок пожара, првостепени суд је оценио као ирелевантну околност на који начин је она трошила електричну енергију, јер би и за случај да је није трошила, до штете свакако дошло, узимајући у обзир узрок пожара.

Првостепени суд је, најпре, ценио приговор недостатка активне легитимације на страни тужиље, па је нашао исти неоснованим, с обзиром да из достављених доказа и преписа листа непокретности проистиче да је тужиља AA била власник пословног простора у приземљу стамбено-пословне зграде саграђене на парц.... КО ..., у оквиру зграде трговине број ..., бруто површине 111 м2, односно нето површине 89 м2, а не ... "... ... Следом наведеног, првостепени суд је обавезао туженог да тужиљи надокнади

штету у висини од 42.200 евра, као вредност пословног простора у приземљу објекта који се налази у Улици ..., као и износ од 476.277,57 динара на име вредности новопостављеног противпожарног итисона који је постављен у том простору непосредно пре пожара.

Захтев за накнаду штете на име вредности изведених радова на непокретности – пословном простору, приземљу и подруму у износу од 3.109.555,00 динара, првостепени суд је одбио као неоснован, имајући у виду да је тужила намирена усвајањем дела захтева за накнаду штете на име вредности приземља локала, јер је вредност опредељена према тржишној вредности приземља, која обухвата и вредност изведених радова док, у погледу вредности радова изведених у подруму, првостепени суд нашао да није могао удовољити овом захтеву за накнаду штете у погледу исплате вредности уложених радова у подрумским просторијама у којима је тужила била купац овог локала, зато што се, из налаза и мишљења судског вештака Владимира Станижана, није могло раздвојити који су радови изведени у подруму и у ком обиму, а који у приземљу, те је одбијен овај део захтева, применом правила о терету доказивања из чл.231 ЗПП-а. Разматрајући основаност дела захтева из тужбе који се односи на накнаду штете за уништене електронске апарате и столице, у погледу којих је закључен уговор о купопродаји са одложеним дејством преноса права својине са “...” доо ... по уговору о продаји од 15.07.2009. године, првостепени суд је утврдио да тужила у смислу одредбе чл.231 ЗПП-а није доказала да је уништењем ових покретних ствари претрпела штету, зато што из њене изјаве од 16.01.2013. године коју је дала продавцу “...” доо ... проистиче да се обавезала да купопродајну цену ових апарата у износу од 130.000 евра исплати када буде окончан овај спор, односно да исту цену није платила, па је првостепени суд закључио да за тужилу штета није настала, већ би могла настати тек даном исплате износа од 130.000 евра продавцу апарата и столица, због чега нема умањења имовине тужиле, па је у том делу захтев за накнаду штете неоснован. Првостепени суд је одбио и захтев за накнаду штете који се односи на исплату вредности покретних ствари, по основу 13 рачуна које је тужила доставила, а који су биле предмет вештачења вештака Радише Питулића, налазећи да тужила није доказала да су се те ствари у време пожара и налазиле у пословном простору који је користила као власник, односно као купац. Своју одлуку првостепени суд је засновао на одредбама чл. 173 и 174 ЗОО те на одредби чл. 54 Закона о енергетици (Сл. Гласник РС 84/2004).

Правилно је првостепени суд у ставу другом изреке усвојио тужбени захтев тужиле за накнаду штете на непокретности локалу – пословном простору, који се налазио у ... у Улици..., који се састоји од приземља, износ од 4.962.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од 08.11.2021. године, па до коначне исплате, као и на име накнаде штете за уништен противпожарни итисон укупно 476.277,57 динара са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате. Разлоге које је за свој чињенично-правни закључак у овом делу побијене одлуке дао првостепени суд у свему као правилне и на закону засноване прихвата и овај суд као другостепени те одлуку посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Неосновано се наводима жалбе туженог указује на непостојање основа

одговорности туженог за штету која је последица пожара насталог у делу инсталације за чију исправност одговара тужени по правилима о објективној одговорности, као власника опасне ствари, а коју чињеницу је првостепени суд правилно утврдио, правилно оцењујући усаглашени налаз вештака Градског завода за вештачење Београд и вештака Варга Ђуре дипл. физичара у погледу узрока и места избијања пожара, чија је последица потпуно уништење објекта тужене, због чега тужили, како то правилно закључује првостепени суд припада накнада у висини тржишне вредности објекта правилно утврђене од стране судског вештака Владимира Станижана, као и у висини вредности уграђеног противпожарног итисона, за који је несумњиво утврђено током првостепеног поступка да је уграђен у објекат тужене у приземљу, непосредно пре избијања пожара приликом реновирања самог објекта и припрему за реотварање радње са новом делатности, ако и висина његове вредности.

Неосновано се наводима жалбе указује да је остало неразјашњено како је дошло до промене закључка у налазу вештака, у погледу искључења могућности да узрок пожара лежи у гасној инсталацији. Ово стога, што је у међувремену прибављен доказ да је гасна инсталација била искључена са прикључка 13.8.2009. године, што је искључило неисправност гасне инсталације као могући узрок пожара. Након усаглашавања налаза вештака 10.9.2019. године, правилно је првостепени суд одбио предлог туженог да се изведе доказ новим вештачењем, јер су, у смислу одредбе чл. 271 ЗПП-а отклоњене све нејасноће и налази међусобно усаглашени.

Неосновано се жалбом туженог указује да суд, током првостепеног поступка, није размотрио истакнут приговор застарелости, зато што је увидом у списе предмета првостепеног поступка, констатовано да такав приговор није ни истакнут. Осим тога тужба у овој правној ствари поднета дана 24.8.2012. године а штетни догађај се десио 29.8.2009. године па свакако није дошло до протеча рока од три године из чл. 376 ЗОО.

Правилно је првостепени суд и у делу става трећег изреке побијане одлуке одбио тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете за вредност изведених радова на непокретности локалу – пословном простору у приземљу и подруму, који се налази у... у Улици ..., исплати износ од 3.109.555,00 динара главнице са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате; као и на име накнаде штете за уништене покретне ствари 13 рачуна, укупно 1.247.310,98 динара главнице, све са припадајућом законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате.

Разлоге које је за свој чињенично-правни закључак и у овом делу побијане одлуке дао првостепени суд у свему као правилне и на закону засноване прихвата и овај суд као другостепени те одлуку посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Неосновано се наводима жалбе тужиле и њених пуномоћника указује да из мишљења судског вештака грађевинске струке Владимира Станижана не произлази закључак да је вредност радова изведених у приземљу урачуната у тржишну вредност објекта, а што су разлози првостепеног суда за одбијање захтева тужиле за накнаду штете у висини вредности изведених радова на адаптацији објекта, који су, према становишту жалбе, супротни закључку овог судског вештака. Ово стога што питање односа тржишне вредности објекта, коју је судски вештак определио применом

компаративне методе према ценама на дан 8.11.2021. године када је извршено допунско вештачење, и вредности уложених радова у адаптацију објекта не представља питање за које је потребно стручно знање из области грађевинске струке, већ се ради о правном питању о којем оцену даје суд кроз своју одлуку, те је тако, правилном применом одредбе чл. 189 ЗОО, ради довођења имовине тужиле у стање пре штетног догађаја, што је суштина одштетног захтева, првостепени суд правилно оценио да ће се исплатом вредности уништеног објекта по тржишној вредности у време пресуђења, намирити тужиле кроз накнаду обичне штете, јер је судски вештак грађевинске струке, у процени тржишне вредности објекта према компаративној методи, имао у виду стање објекта након предузетих радова на адаптацији.

Супротно наводима тужиле, правилан је закључак првостепеног суда да тужиле, на којој је терет доказивања, током поступка није доказала висину улагања у део простора у подруму, пре штетног догађаја на име адаптације објекта и припрему за обављање делатности радње, јер су сви радови чију је висину вредности анализирао судски вештак грађевинске струке Владимир Станижан евидентирани у укупном износу, и по врсти и по количини, тако да није било могуће раздвојити из налаза вештака висину вредности грађевинских радова предузетих само у подруму. Осим тога, тужиле не ужива правну заштиту у погледу захтева за накнаду штете по основу уложених средстава у адаптацију подрумских просторија у локалу који је изгорео у пожару за који је одговоран овде тужени, јер је тужиле била купац наведеног локала, па вредност улагања у циљу увећања вредности објекта који није у власништву тужиле, може представљати штету само на страни власника наведеног објекта, док би тужиле могла евентуално да потражује изгубљену добит по основу уложених средстава у припрему локала за обављање делатности, што овде није случај.

Неосновано се наводима жалбе тужиле оспорава правилност закључка првостепеног суда у погледу неоснованости захтева накнаде штете по основу висине вредности покретних ствари за које тужиле тврди да су се налазиле у локалу, који је такође заснован на правилу о терету доказивања из чл. 231 ЗПП-а. Правилно је, а супротно наводима жалбе, првостепени суд извео закључак да тужиле није доказала да су се покретне ствари за које је приложила 13 фискалних рачуна, чији је обрачун и збир изразио и вештак економско-финансијске струке у износу од 1.247.310,98 динара на дан вештачења, дана 24.11.2020. године, по основу чијег уништења пожаром тражи да јој се надокнади њихова вредност – налазиле у локалу у време штетног догађаја. Ово стога што су фискални рачуни доказ да је роба купљена за потребе радње у периоду од 31.03.2009. године (када је купљен ЛЦД телевизор 32 инча у вредности од 50.417,74 динара и бежични телефон марке “PF Philips” у вредности од 21.733,62 динара), а потом у периоду од 15.04.2009. године (очигледном омашком у образложењу пресуде је наведено 2010. године), закључно са датумом 26.08.2009. године купљена потрошна роба у виду опреме за бар (чаше, шоље, кашичице, сијалице, намирнице - прехранбени производи, алкохолна и безалкохолна пића, средства за хигијену), док је налаз вештака послужио томе се да изврши обрачун висине износа по наведеним фискалним рачунима на дан вештачења. Међутим, како је током поступка, изведен доказ саслушањем тужиле у својству парничне странке, као и саслушањем сведока ВВ, супруга тужиле, које је првостепени суд прихватио у релевантном делу за одлучавање, те како у њиховим исказима није наведена ниједна околност која би указивала на причињену штету на покретним стварима, то се из доказа изведених

током поступка, како је то правилно закључио првостепени суд, није могао извући несумњив закључак о томе да је тужиља претрпела штету у висини вредности одређеној овим захтевом по основу пропасти покретних ствари. Ово тим пре, што се ни на фотографијама које су приложене уз тужбу не види да је локал опремљен телевизором, као ни бежични телефон у локалу, а у фотографији шанка се не види ни опрема шанка у виду чаша и флаша пића. Осим тога, у рачунима који су издавани у периоду од 5 месеци наведена је и потрошна роба у виду сухомеснатих производа и других потрошних намирница, те средстава за хигијену, за које се основано да очекивати да су у међувремену и потрошене приликом припреме локала за рад, тим пре што се ради делом и о намирницама са ограниченим роком трајања.

Међутим, имајући у виду утврђено чињенично стање, као и цитиране законске одредбе, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право када је извео закључак о неоснованости дела захтева тужиље којим је тражила да јој тужени надокнади штету за уништене електронске апарате и то: 7 апарата марке "APEX MULTI MAGIC", три апарата "EGI", један електронски рулет и 26 столица, укупно 12.154.080,27 динара, са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења, па до исплате.

Одредбом члана 456 ЗОО прописано је да до предаје ствари купцу ризик случајне пропасти или оштећења ствари сноси продавац, а са предајом ствари ризик прелази на купца, ставом првим, а ставом другим да ризик не прелази на купца ако је он због неког недостатка предате ствари раскинуо уговор или тражио замену ствари.

Како је током поступка првостепени суд утврдио да су, у пожару за чије последице одговара тужени, у локалу тужиље, који је делом користила као своје власништво, а делом као купац, уништени електронски апарати, као и 26 столица које је тужиља прибавила по основу уговора о купопродаји, за укупан износ од 130.000 евра, који је закључила у својству купца са Привредним друштвом, "... " доо ..., као продавцем, четрдесетак дана пре штетног догађаја – дана 15.07.2009. године, као и да је примопредаја апарата извршена 20. јула 2009. године, то је из правилно утврђених чињеница, првостепени суд извео погрешан закључак да тужени није у обавези да тужиљи надокнади штету тужиљи у вредности наведене електронске опреме и столица, зато што је уговор о купопродаји закључен са одложеним плаћањем и са одложеним преносом права својине те да стога није дошло до умањења имовине тужиље у висини вредности наведене електронске опреме.

Наиме, то што је тужиља изјавом од 16.01.2013. године признала дуг према продавцу у износу од 130.000 евра на основу закљученог уговора од 15.07.2009. године и потврдила да ће дуговани износ исплатити продавцу најкасније када спор буде окончан и када јој тужени у овом поступку исплати утужени износ на име накнаде штете, не значи да имовина тужене није умањена за вредност наведене опреме и столица према уговореној цени. У време штетног догађаја, у имовини тужене постоји ненамирени дуг према продавцу у висини износа од 130.000 евра по претходно закљученом уговору о купопродаји за робу која јој је предата на употребу 20.7.2009. године, када је на њу као купца, сходно цитираној одредби чл. 456 ЗОО прешао ризик пропасти предмета купопродаје. Власник ствари и даље има право да тражи исплату цене за ствари које су биле предмет купопродаје, иако су ствари пропале и управо зато што су пропале након што су предате у посед тужиље као купца. Како је овај дуг према

продавцу остао, а тужила као купац остала и без опреме и без столица по основу којих дугује износ од 130.000 евра, то је имовина тужене умањена за вредност ове уништене опреме, због чега је тужени у обавези да тужили надокнади вредност уништене опреме у висини вредности по којој је и прибављена. Чињеница да је опрема купљена на отплату са грејс периодом од годину дана, уз обавезу да ће ову цену исплатити у року од 6 месечних рата, почев од 15.07.2010. до 15.01.2011. године са сваком појединачном ратом у висини од 21.660 евра у динарској противвредности, не упућује на закључак да њена имовина није умањена пропашћу наведене опреме, већ да је ова електронска опрема и столице у вредности од 130.000 евра предата тужили као купцу и да почев од 20.7.2009. године ризик пропасти ових покретних ствари терети управо тужилу, због чега је тужила штетним догађајем управо претрпела штету у вредности наведене опреме и столица уништених том приликом. Ово тим пре што је истим уговором и уговорено да ризик за пропаст или оштећење апарата прелази на купца у тренутку када је примио испоруку апарата и када је пао у доцњу у погледу пријема испоруке, као и с обзиром да је тужила продавцу 15.07.2009. године дала менично овлашћење за коришћење бланко сопствене менице, серијског броја ... Тужили припада и право на законску затезну камату почев од дана пресуђења, крећући се у оквирима постављеног захтева, сходно одредби чл. 186 и 189 став 2 ЗОО.

Цењени су и сви други наводи које су парничне странке истакле у жалбама, али како не могу довести до другачије одлуке, суд их не образлаже посебно, сагласно одредби чл.396 став 1 ЗПП-а.

Имајући у виду све изложено Апелациони суд је делимично потврдио одлуку, као у ставу првом и другом, на основу одредбе чл.390 ЗПП-а, а делом преиначио исту у ставу трећем на основу одредбе чл.394 тачка 3 и 4 ЗПП-а.

Како је преиначена одлука о главној ствари, преиначени су и трошкови парничног поступка, као у ставу четвртом изреке, на основу овлашћења из члана 165 став 2 ЗПП-а, те на основу одредбе чл.150, 153, 154 и 163 ЗПП-а. Тужила има право на накнаду трошкова целог поступка одмерено сразмерно успеху у спору (за износ од укупно 17.590.357,94 динара) и то за састав тужбе и 19 образложених поднесака у износу од по 37.500,00 динара, (19.1.2013, 29.10.2013, 25.6.2014, 25.7.2014, 5.9.2017, 9.10.2017, 10.10.2017, 17.10.2017, 14.5.2018, 4.10.2018, 9.10.2018, 2.11.2018, 11.1.2019, 20.3.2019, 24.4.2019, 10.1.2020, 5.2.2020, 19.3.2021 и 23.12.2021) за заступање са приступом и паушалом на 21 одржаном рочишту у износу од 39.000,00 динара, (18.1.2013, 22.2.2013, 19.4.2013, 7.6.2013, 24.12.2013, 5.3.2014, 11.6.2014, 28.5.2015, 6.9.2017, 20.10.2017, 5.8.2018, 31.8.2018, 14.2.2019, 2.4.2019, 10.5.2019, 18.6.2019, 24.10.2019, 27.2.2020, 1.6.2021, 12.10.2021, 23.12.2021) за приступање на 13 неодржаних рочишта за главну расправу у износу од по 20.250,00 динара (24.12.2012, 9.4.2014, 7.9.2014, 12.11.2014, 14.12.2017, 10.10.2017, 25.1.2018, 25.10.2018, 23.1.2020, 29.10.2020, 14.4.2021, 3.9.2021, и 23.11.2021) на име вештачења у износу од 68.000,00 динара, за састав жалбе у износу од 75.000,00 динара, на име таксе за тужбу, пресуду, жалбу и другостепену одлуку у износу од по 97.500,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС" 121/12, 99/20 и 37/21) у време доношења одлуке о трошковима и Таксене тарифе важеће у време настанка таксене обавезе, све у укупном износу од 2.365.250,00 динара. На износ досуђених трошкова првостепеног поступка у износу од 2.095.250,00 динар,

тужиљи припада законска затезна камата од наступања услова за извршност у смислу одредбе чл. 277 и 324 ЗОО, крећући се у оквиру захтева тужиље.

Правилан је закључак првостепеног суда у погледу права на накнаду трошкова превоза пуномоћника и одсуства из канцеларије када је нашао да не представљају оправдане трошкове тужиље због чега у погледу истих, овај суд упућује на разлоге садржане у образложењу одлуке о трошковима из првостепене пресуде применом одредбе чл. 396 став 2 у вези са одредбом чл. 402 ЗПП-а.

С обзиром да тужени није успео у другостепеном поступку одбијен је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка на основу одредбе чл.165 у вези са чл.153 ЗПП-а, те је одлучено као у ставу петом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић